

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
Høringsnotat	2017-46081/3006272	Fiskeripolitisk (FPK)	Kontor 04-02-2018

Kommenteret høringsoversigt vedrørende udkast til lovforslag om ændring af fiskeriloven (Opfølgning på "Fiskeripakken", Bierhvervsfiskernævnets sammensætning og forenklinger)

Udkast til forslag til lov om ændring af fiskeriloven har været i offentlig høring fra den 12. december 2017 til den 12. januar 2018.

"Fiskeripakken", jf. "Beretning om en Vækst- og Udviklingspakke for dansk fiskeri", som blev afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget, den 7. december 2016, og tiltrådt af regeringen, er baggrund for forslaget om, at "frivillige foreninger" i begrænset omfang skal kunne drive selvstændigt erhvervs-mæssigt fiskeri med henblik på at skabe opmærksomhed omkring det lokale kystfiskeri.

Som led i den politiske aftale mellem Folketingets partier af 16. november 2017 om indsats mod kvotekonzentration i dansk fiskeri er det endvidere besluttet at stramme bestemmelserne i fiskeriloven om muligheden for at blive registreret som erhvervsfisker således, at reglen kun finder anvendelse på fiskere, der aktivt i en periode frasiger sig A-status for at kunne blive registreret senere.

Herudover blev det aftalt at stramme fiskeriloven således, at en hel eller delvis overtagelse af fiskeribedrift ved arv eller ved hendsiden i uskiftet bo kun kan ske til en efterlevende ægtefælle, en samlever gennem mindst to år eller børn i første led.

Ud over enkelte forenklinger indeholder lovforslaget endvidere et forslag om opdatering af lovbestemmelsen om Bierhvervsfiskernævnets sammensætning, således at denne kan tilpasses med udviklingen gennem tiden og dermed repræsentere aktuelle interesseorganisationer.

Lovforslaget har været til høring hos følgende organisationer:

3F-Transportgruppen, Advokatsamfundet, Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd, Atlantic Shipping, Brancheforeningen Dansk Skaldyrsopdræt, Danish Seafood Association, Danmarks Fiskehandlere, Danmarks Fiskeriforening Producentorganisation, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Pelagiske Producentorganisation, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskeriforening, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Kystfiskerforbund, Dansk Kystfiskerforening, Dansk Åleproducentforening, Danske Havne, Danske Speditører, Den Danske Dommerforening, DI Fødevarer, DI Handel, DTU Aqua, Greenpeace, Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, Fiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, Foreningen af Fiskeauktioner og Samlercentraler i Danmark, Foreningen Muslingeerhvervet, Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri, FSR – danske revisorer, Landbrug og Fødevarer, Levende Hav, Marine Ingredients Denmark, NOAHs Sekretariat, OCEANA, WWF.

Nedenfor følger resumé af høringssvarene samt Udenrigsministeriets kommentarer hertil anført i kursiv.

Fiskeriets Arbejdsmiljøråd har med henvisning til lovforslagets bemærkninger foreslået nogle præciseringer til de nævnte krav om bl.a. sundhedsbevis, søsikkerhedskursus og sønæringsbevis. Desuden fremhæves, at der ud over tekniske regler for fiskefartøjers bygning og udstyr også gælder en række bestemmelser om arbejdsmiljø, som også vil gælde for frivillige foreningsfartøjer. Det anbefales tillige, at det i bemærkningerne nævnes, at frivillige foreningsfartøjer er forpligtede til at overholde reglerne om havnekendingsnummer. Endeligt foreslås, at der i bemærkningerne nævnes, at ministerens godkendelse af frivillige foreningsfartøjer forudsætter, at foreningen forinden dokumenterer, at søsikkerhedskrav, som administreres af Søfartsstyrelsen, er opfyldt.

Udenrigsministeriet skal til det ovenfor anførte bemærke, at de foreslåede tilføjelser til beskrivelse af gældende ret imødekommes, men at beskrivelsen af gældende krav i henhold til øvrig lovgivning ikke kan være udtømmende. Udenrigsministeriet kan desuden bemærke, at forslaget vedrører frivillige kystfiskerforeningers mulighed for at drive selvstændigt erhvervsrettet fiskeri, hvor det fartøj, der ønskes anvendt til det erhvervsrettede fiskeri, i forvejen kan være omfattet af gældende arbejdsmiljøkrav.

Advokat Morten Rosendahl (Advokatfirmaet Kirk Larsen og Ascanius) finder vedrørende forslaget om ændringen af lovens § 15 om muligheden for genregistrering, at den foreslåede bestemmelse vil få en række utilsigtede konsekvenser for mange reelt aktive erhvervsfiskere. Der henvises til baggrunden for ændringsforslaget, som han er enig i, idet der er tale om situationer, hvor en registreret erhvervsfisker får frataget sin status, hvorefter vedkommende dagen efter kan lade sig genregistrere alene under forudsætning af, at vedkommende fremadrettet for det kommende år opfylder kravene for at være registreret. Hidtil havde genregistrering kunnet ske, hvis man blot i en 12 måneders periode inden for de sidste 5 år havde opfyldt betingelserne i et år og kan dokumentere det.

Advokat Morten Rosendahl peger på, at den foreslåede ny formulering af bestemmelsen medfører, at det er u hensigtsmæssigt, at en aktiv frasigelse af A-status i bemærkningerne til lovforslaget betegnes ”orlov”, hvilket han finder misvisende, da en frasigelse samtidig indebærer, at vedkommende ikke kan eje et fiskerfartøj med tilhørende rettigheder.

Udenrigsministeriet kan hertil oplyse, at formuleringen i lovforslagets bemærkninger tilpasses, således at der bliver tale om ”frasingelse af A-status” i en periode på maksimalt 5 år.

Advokat Morten Rosendahl peger desuden på, at begrænsningen af adgangen til genregistrering ved en samtidig skærpelse af kontrolindsatsen som følge af den politiske aftale af 16. november 2017 og et i praksis kompliceret regelsæt om beskæftigelses- og indkomstkra v vil medføre, at mange registrerede erhvervsfiskere vil komme i klemme. Han mener, at det i særlig grad vil ramme ejerne af de mindste fiskefartøjer, der ofte har bibeskæftigelse ved siden af fiskeriet, og hvor forhold som sygdom, havari og udsving i fiskerimuligheder i højere grad slår igennem hos denne gruppe.

Udenrigsministeriet ser dette som en konsekvens af, at der er truffet en bred politisk aftale om at skærpe erhvervsfiskerkravene og kontrollen heraf, men kan samtidig hen vise til, at fiskerilovens § 21 indeholder hjemmel til ud fra særlige sociale og helbredsmæssige hensyn at dispensere fra betingelserne for at blive registreret som erhvervsfisker med A-status efter lovens § 14.

Advokat Morten Rosendahl beskriver en række situationer, som han betragter som en uheldig retstilstand i situationer, hvor administrative afgørelser om A-status er underkastet en prøvelse, og en fisker mister sin

A-status ved afgørelse for klageinstans eller domstole og ikke har denne mulighed for genregistrering.

Udenrigsministeriet kan henvise til, at den politiske aftale mellem Folketingets partier af 16. november 2017 indeholder målsætningen om en skærpelse af såvel kravene for at blive registreret som erhvervsfisker som en samtidig skærpelse af kontrolindsatsen. En fisker, der bliver kontrolleret og ikke lever op til gældende krav, vil således blive omfattet af denne stramning, mens en fisker, der ikke lever op til kravene, men selv aktivt frasiger sig denne registrering i en periode får muligheden for under visse betingelser at kunne blive genregistreret. Udenrigsministeriet finder, at den politiske aftales hensigt dermed er opnået.

Advokat Morten Rosendahl beskriver øvrige tilfælde, hvor han ikke finder, at orlov (frasingelse af A-status) er en relevant løsning. Han nævner eksempelvis tilfælde, hvor en eller flere medejere over en længere periode udelukkes fra deltagelse i fiskeriet indtil en tvist er afgjort, hvilket kan medføre, at opretholdelsen af erhvervsfiskerstatus ikke kan opretholdes. Orlov (frasingelse af A-status) ville indebære, at fiskeren må sælge sin andel af et fartøj.

Udenrigsministeriet kan henvise til, at det brede politiske ønske om stramning af muligheden for at blive genregistreret udtrykkeligt forudsætter, at fiskere har været uden for erhvervet, altså med en frasingelse af registreringen af A-status i en periode for således at skabe en meget enkel regulering med en klar skærpelse for øje.

Advokat Morten Rosendahl peger på, at kravet om frameldelse af A-status skal gælde i mindst 1 år efter hans vurdering kan få meget uheldige følger i situationer, hvor en fartøjsejer sælger sit fartøj og senere ønsker at erhverve et nyt, eller hvor en ældre fisker sælger sin virksomhed, hvor en del af provenuet kan geninvesteres i forbindelse med eksempelvis et generationsskifte. Han peger således på, at 1 års frameldelse i disse situationer udelukker fra at reagere med meget kort frist, hvis nye muligheder opstår.

Udenrigsministeriet finder, at de påtænkte opstramninger som følge af den politiske aftale indebærer, at genregistrering kun finder anvendelse på fiskere, der har været uden for erhvervet i en periode. Samtidig vil situationer ved køb og salg af fartøjer indebære en lang række øvrige risici, herunder af økonomisk art, hvor den nugældende u hensigtsmæssige retstilstand har medført fordele i disse situationer, fordi der i dag er en meget åben adgang for genregistrering. Udenrigsministeriet finder ikke, at disse fordele kan legitimere, at reglerne ikke strammes i overensstemmelse med den politiske aftale. Dog vil ovennævnte synspunkt kunne imødekommes ved, at den foreslåede minimumsperiode på 1 år halveres til 6 måneder.

Advokat Morten Rosendahl finder, at der, når den foreslåede ændring træder i kraft den 1. juli 2018, vil være behov for overgangsregler for tidligere registrerede erhvervsfiskere.

Udenrigsministeriet lægger til grund, at den foreslåede bestemmelse må fortolkes således, at muligheden for at frasige sig A-status vil gælde fra ikrafttrædelsestidspunktet for registrerede erhvervsfiskere, der inden for de seneste 5 år har opfyldt erhvervsfiskerkravene. Dette præciseres i lovforslaget.

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) har påpeget, at den foreslåede skærpelse af kravene for genregistrering som erhvervsfisker med A-status, kan medføre nogle utilsigtede følger for erhvervsfiskere, der i en periode uforskyldt ikke kan opfylde de almindelige betingelser for at opretholde registrering som erhvervsfisker med A-status. DFPO opfordrer derfor til, at der i lovgivningen tages højde for situationer i forbindelse med udefrakommende ændringer i fiskeriet eller fartøjsudskiftning, hvor kravet om aktiv frasigelse af A-status ikke gælder. Desuden opfordrer DFPO til, at der som en forudsætning for tildeling af fiskerirettigheder til frivillige foreningsfartøjer stilles som krav, at tildelingen ud fra en myndighedsvurdering ikke vil medføre konkurrenceforvridning i erhvervet.

Udenrigsministeriet skal til det ovenfor anførte bemærke, at synspunktet vedrørende betingelserne for genregistrering imødekommes i forslaget ved at forkorte minimumsperioden for aktivt at kunne frasige sig A-status fra 12 til 6 måneder, men at betingelserne i øvrigt fastholdes. Vedrørende opfordringen om, at tildeling af fiskerirettigheder til frivillige foreningsfartøjer gøres betinget af, at denne ikke vurderes at være konkurrenceforvridende bemærkes, at størrelsen af de tildelte fiskerirettigheder svarende til en landingsværdi på maksimalt 50.000 kr. årligt ikke vurderes at være konkurrenceforvridende i forhold til det øvrige fiskerierhverv. Endvidere er det forudsat, at foreningernes drift ikke er med indtjening for øje, men at formålet skal være at oplyse om et lokalt kystfiskeri. Også på denne baggrund vurderes, at tildelingen ikke vil være konkurrenceforvridende.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) har påpeget, at den foreslåede skærpelse af kravene for genregistrering som erhvervsfisker med A-status i fiskerilovens § 15 kan resultere i tab af A-status i situationer, hvor dette ikke er selvforskyldt, og at tabet af A-status i disse situationer vil udgøre et betydeligt indgreb i fiskernes erhvervsgrundlag og økonomi. DPPO opfordrer derfor til, at der i forslaget indføres undtagelsesbestemmelser vedrørende situationer med sygdom, fartøjsudskiftning og svigtende fiskeri.

Udenrigsministeriet skal til det ovenfor anførte bemærke, at kritikken vedrørende skærperne delvis imødekommes i forslaget ved at forkorte minimumsperioden for aktivt at kunne frasige sig A-status fra 12 til 6 måneder. Dermed vurderes, at evt. negative konsekvenser for erhvervslivet, som ændringsforslaget i undtagelsestilfælde måtte medføre, bliver begrænsede. Samtidig er det også Udenrigsministeriets vurdering, at den politisk ønskede stramning ikke har til hensigt, at der skal tages højde for, om tab af A-status er selvforskyldt eller ej, men at betingelserne for opretholdelsen af A-status blot skal være opfyldt.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) påpeger endvidere, at indsnævringen af kredsen af arveberettigede i forhold til bestående fiskeribedrift i den foreslåede ændring af fiskerilovens § 22, vil vanskeliggøre generationsskifter i fiskeribedrifter, hvilket man finder er i modstrid med sektorens ambition om at tiltrække unge til erhvervet.

Udenrigsministeriet skal til det ovenfor anførte bemærke, at efterlevende ægtefælle, samlever, samt børn fortsat vil kunne overtage en bestående fiskeribedrift ved arv. Tilladelsen til overtagelse er tænkt som en undtagelse gennem tidsbegrænset tilladelse, indtil vedkommende er i stand til at opfylde kravene, eller fiskeribedriften overdrages til tredjemand, som opfylder betingelserne. Det vurderes derfor ikke, at forslaget om ændring af § 22 vil udgøre en hindring for at tiltrække unge mennesker til erhvervet. Udenrigsministeriet kan desuden henvise til den politiske aftale af 16. november 2017, hvorefter der ved generationsskifte ikke skal gælde undtagelser.